

Posudek vedoucí závěrečné práce

Vedoucí závěrečné práce: PhDr. Leonora Kitzbergerová, PhD.

Oponent závěrečné práce: Mgr. Helena Kafková, PhD.

Autor závěrečné práce: Karolína Příhodová

Obor: Bakalářské studium Speciální pedagogika – výtvarná výchova (7506R028, 7504R235)

Akademický rok: 2023–2024

Název práce: Předškolní výtvarná výchova u dětí s funkční vadou zraku

Obsah a cíl práce:

Autorka se v bakalářské práci v dílčím pohledu zabývá možnostmi, které poskytuje výtvarná tvorba dětem s funkční vadou zraku v předškolním vzdělávání. Práci řešená problematika je vždy novým tématem pro začínající učitelky, protože teprve vlastní zkušenosti ověřují teoreticky získané znalosti. V případě vady zraku jde v oboru výtvarné výchovy o citlivé téma, které není ani v zažité praxi prosto předsudků ani nejasně motivovaných úsudků. Začínající učitelka se potýká s množstvím pramenů, které nejsou vždy v úplném vzájemném souladu, pokud jde o poznatky a tvrzení, a teprve zkušenosti se ujistí, které informace jsou pro ni a její styl výuky nosné.

V podmínkách bakalářské práce mají studující obvykle jen velmi omezený výběr respondentů nebo pozorovaných subjektů, který je dán náhodným seskupením žáků ve třídě. Zkušenější učitel ví, že je velmi těžké porovnávat výtvarné práce žáků, pokud nemáme dostatečně doložena jejich osobní specifika. Ze zkoumání v rámci předložené bakalářské práce vyplývá, že pozorované zrakové vady nejsou zásadním faktorem určujícím výsledky práce žáků ve výtvarných činnostech spontánních i zadávaných ve škole. Jako zásadní pro práci s dětmi se zrakovými vadami se jeví volba vhodných podmínek pro práci, případné využití podpůrných opatření (v tomto konkrétním případě nebyla využita) a především vhodná motivace a účinná žáků k tvůrčím činnostem.

Struktura práce (členění kapitol, logická provázanost)

Obsah práce řadí autorka od základních informací o principech vzniku a osobitém charakteru dětské kresby v počátečních vývojových fázích, propojuje poznatky z různých zdrojů a snaží se o jejich systémové uchopení. Struktura práce je přehledná, kapitoly na sebe logicky navazují.

Věcné zpracování (teoretické a metodologické zakotvení, náročnost tématu, inovativnost, přínos práce, formulace závěrů) Autorka svou práci potvrzuje vstupní myšlenku, že výtvarný projev je významnou součástí předškolní výchovy a je v zásadě dostupný i dětem s lehčími zrakovými vadami. S malou dopomocí a respektem k osobním odlišnostem tyto děti dosahují výsledků srovnatelných s kresbami dětí zdravých, přičemž rozdíly souvisejí silněji s individuálním naladěním dítěte než se zrakovou vadou samotnou. Popis dětských prací je citlivý, autorka vnímá i drobné rozdíly v kresbách a správně je přičítá individuálnímu přístupu dětí a jejich osobnímu pojetí tématu.

Podobně věcný a realistický přístup školy k tvorbě dětí se zrcadlí i v odpovědích učitelek na otázky v dotazníku.

Didaktická část Autorka využila jako motivaci žáků k výtvarnému vyjádření pohádku. Vhodně zvolila text, který odpovídá dějové i vizuální zkušenosti dětí předškolního věku. Výtvarnou aktivitu vedla odpovídajícím způsobem a vhodně ji využila k dalšímu zkoumání výtvarného projevu dětí zdravých a dětí s vadou zraku.

Správnost citace a odkazů na literaturu

PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Katedra výtvarné výchovy
Univerzita Karlova

Předkládaná práce je již třetí verzí textu na obdobné téma. Vychází z neobhájené bakalářské práce s názvem Výtvarná tvorba osob se zrakovým postižením z roku 2022 a je přepracovanou verzí práce s názvem Předškolní výtvarná výchova dětí se zrakovým postižením z roku 2023. Proto vykazuje vyšší shodu textu. Výběr zdrojů a citací odpovídá zaměření práce a vypovídá o pečlivé přípravě autorky.

Grafické, formální a jazykové zpracování

Práce obsahuje chyby, hlavně v interpunkci a větné stavbě. Je psána s osobním zaujetím, převážně odpovídajícím odborným jazykem.

Práci doporučuji k obhajobě.

Datum

V Praze 12. 5. 2024

Podpis

Leonora Kitzbergerová